

BEZPIECZEŃSTWO EDUKACYJNE ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH Z POWIATU BIALSKIEGO I MIASTA BIAŁA PODLASKA ZAPEWNIANE PRZEZ PSW IM. PAPIEŻA JANA PAWŁA II W BIAŁEJ PODLASKIEJ W LATACH 2010-2012

Rozprawy Społeczne, nr 2 (VII), 2013

Agnieszka Smarzewska
Ewelina Melaniuk

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Smarzewska A., Melaniuk E., (2013), *Bezpieczeństwo edukacyjne absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska zapewniane przez PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej w latach 2010-2012* Rozprawy Społeczne, 2 (VII), s. 181-192

Streszczenie: Celem artykułu jest oszacowanie ilości absolwentów z powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska kontynuujących naukę w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Efektem prowadzonych analiz jest stwierdzenie, iż Uczelnia zapewnia bezpieczeństwo edukacyjne średnio dla 16,4% ogółu absolwentów z badanego obszaru, co oznacza, że blisko 1/5 absolwentów z powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska wybiera PSW do kształcenia na poziomie studiów wyższych I stopnia w trybie stacjonarnym. Analizując wybory absolwentów szkół ponadgimnazjalnych należy zauważyć, iż absolwenci z miasta Biała Podlaska częściej wybierają Uczelnię, niż absolwenci z powiatu bialskiego.

PSW w Białej Podlaskiej stanowi ważny ośrodek w zakresie bezpieczeństwa edukacyjnego. Uczelnia odnotowuje corocznie wzrost liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z miasta Biała Podlaska oraz z powiatu bialskiego, wybierających studia w PSW, wzrost oszacowano na średnim poziomie 18% w analizowanych naborach 2011/2012 oraz 2012/2013.

W artykule zaproponowano postulaty mające na celu podniesienie jakości informacji uzyskiwanych w procesie rekrutacyjnym.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo edukacyjne, absolwent, powiat bialski, uczelnia

Wstęp

Zapewnienie bezpieczeństwa edukacyjnego jest ściśle związane z obronnością, czyli obszarem zdolności odnoszącym się do jednostki oraz społeczeństwa, podejmującym działania i funkcjonującym w interakcjach. Warto zatem zauważyć, iż obronność kreuje stan bezpieczeństwa, co w przypadku Uczelni przejawia się w całokształcie jej właściwości i relacji z otoczeniem, obecnych w wielu sferach: obiektywnej, subiektywnej, bądź zintegrowanej (obiektywno-subiektywnej). Powyższe kwestie podobnie postrzega M. Cieślarczyk wskazując, iż: „obronność to swoista właściwość podmiotów – systemów, rozpatrywana w wymiarze personalnym i strukturalnym oraz podejmowane przez te podmioty działania, służące zapewnieniu ich bezpieczeństwa” (Cieślarczyk 2009, s.186-187). Odnosząc te kwestie do bezpieczeństwa edukacyjnego można podjąć próbę jego zdefiniowania jako stanu umożliwiającego realizację zdywersyfikowanych potrzeb i aspiracji edukacyjnych społeczeństwa.

Celem artykułu jest prezentacja dalszej ścieżki edukacyjnej absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu bialskiego oraz miasta Biała Podlaska w kontekście bezpieczeństwa edukacyjnego

oraz możliwości zapewnienia go przez PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. W analizie uwzględniono absolwentów liceów ogólnokształcących i profilowanych oraz średnich szkół technicznych (utrzymano terminologię stosowaną w Raportach PUP, należy jednak nadmienić, iż w Ustawie o systemie oświaty z dnia 07 września 1991 r. – tekst jednolity – Dz. U. 1991 Nr 95 poz. 425 w §9 ust. 1 pkt. 3c stosuje się nazwę „technika” zamiast „średnich szkół technicznych”), pominięto absolwentów szkół policealnych oraz zasadniczych szkół zawodowych. Wykluczenie tych absolwentów wynika z tego, iż studenci PSW z naboru 2010-2012 nie wykazali w postępowaniach rekrutacyjnych ukończonych szkół policealnych, natomiast absolwenci zasadniczych szkół zawodowych nie posiadają świadectwa dojrzałości, które umożliwia podjęcie studiów wyższych.

Efektem prowadzonych analiz było określenie wskaźników procentowych ilości absolwentów w strukturze studentów studiów stacjonarnych pierwszego stopnia PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, kończących szkoły ponadgimnazjalne zlokalizowane w powiecie bialskim oraz mieście Biała Podlaska.

Artykuł powstał w oparciu o raporty Powiatowego Urzędu Pracy (PUP 2011, 2012, 2013), Strategię Rozwoju Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej na lata 2011-2018, dane z Systemu Obsługi Szkół Wyższych BAZUS

Adres do korespondencji: Agnieszka Smarzewska, Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Sidorowska 95/97, 21-500 Biała Podlaska e-mail: a.smarzewska@pswbp.pl

PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej oraz sprawozdania statystyczne Dziekanatu PSW w Białej Podlaskiej.

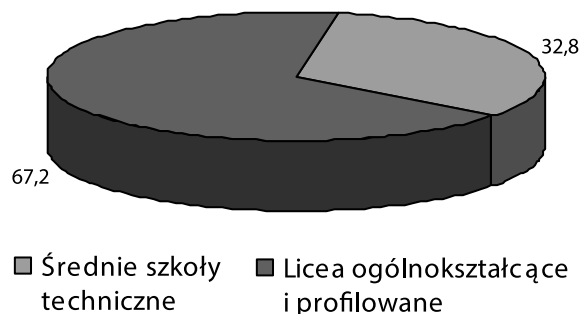
Charakterystyka absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska na podstawie raportów Powiatowego Urzędu Pracy (Raporty PUP 2011, 2012, 2013)

Wskazane raporty powstały m. in. w oparciu o dane pochodzące z aplikacji Monitoring Zawodów, dotyczące absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z Systemu Informacji Oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Celem prowadzonego monitoringu jest budowa bazy informacyjnej, pomocnej dla opracowania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym i regionalnym, a także pozyskanie informacji o liczbie absolwentów.

Charakterystyka sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych zostanie przedstawiona oddzielnie, w odniesieniu do powiatu bialskiego oraz do miasta Biała Podlaska. W prezentacji potrzeb edukacyjnych absolwentów ujęto osoby z liceów ogólnokształcących i profilowanych oraz średnich szkół technicznych.

W przypadku powiatu bialskiego liczba absolwentów liceów ogólnokształcących i profilowanych oraz średnich szkół technicznych ogółem w latach 2010-2012 wyniosła 2813 osób. Wśród absolwentów z powiatu bialskiego dominują osoby kończące licea ogólnokształcące i profilowane – 1889 absolwentów. Drugą grupę, co do liczby absolwentów, stanowią osoby kończące średnie szkoły techniczne

– 924 absolwentów. Szczegółowe zestawienie procentowe ilości absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu bialskiego przedstawiono na rysunku 1.

Rysunek 1. Struktura absolwentów w powiecie bialskim, według typu ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportów (PUP 2011, 2012, 2013)

W tabelach 1 i 2 przygotowano szczegółowe zestawienie liczby absolwentów odnotowanej w powiecie bialskim, w odniesieniu do typu ukończonej szkoły w latach 2010-2012.

Osoby kończące licea ogólnokształcące i profilowane w powiecie bialskim stanowią największą grupę osób w strukturze absolwentów z powiatu bialskiego ogółem – 67,2%. Można stwierdzić, iż liczba absolwentów tego typu szkół prezentuje trend boczny. Ilość absolwentów jest ustabilizowana, pomimo odnotowanych różnic w liczbie absolwentów w poszczególnych latach, mającej spadkowy lub

Tabela 1. Absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych z powiatu bialskiego

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w latach			Ogółem
	2010	2011	2012	
Liceum Ogólnokształcące im. W. Sikorskiego w Międzyrzecu Podlaskim	152	157	152	461
Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ekonomicznych w Międzyrzecu Podlaskim	39	29	28*	96
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Międzyrzecu Podlaskim	14	10	11	35
Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Edukacji Innowacyjnej w Międzyrzecu Podlaskim	3	0	42*	45
Liceum Profilowane przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Unitów Podlaskich w Międzyrzecu Podlaskim	58	54	64	176
Liceum Ogólnokształcące w Małaszewiczach	91	87	71	249
Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Janowie Podlaskim	163	106	103	372
Liceum Ogólnokształcące w Wisznicach	59	78	74	211
Liceum Ogólnokształcące w Terespolu	83	68	80	231
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Profit” w Sławatyczach	nie funkcjonowała	0	13	13
Ogółem	662	589	638	1889

*przewidywana liczba absolwentów na podstawie raportu (PUP 2012); brak informacji o faktycznej liczbie absolwentów w raporcie (PUP 2013)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportów (PUP 2011, 2012, 2013)

Tabela 2. Absolwenci średnich szkół technicznych z powiatu bialskiego

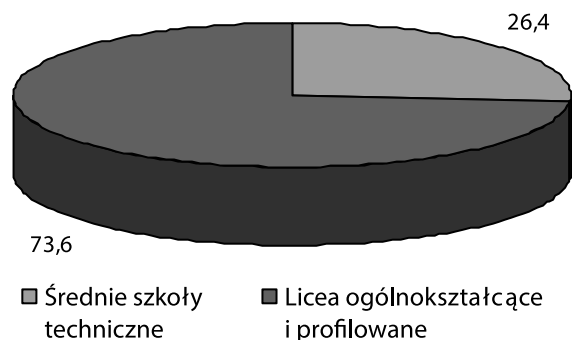
Nazwa szkoły specjalność	Liczba absolwentów w latach			Ogółem
	2010	2011	2012	
<i>Technikum Ekonomiczne w Zespole Szkół Ekonomicznych im. M. Dąbrowskiej w Międzyrzeczu Podlaskim</i>				
- technik informatyk	51	44	36	442
- technik ekonomista	55	51	45	
- technik spedytor	22	29	26	
- technik logistyk	27	30	26	
ogółem	155	154	133	
<i>Technikum w Zespole Szkół im. Unitów Podlaskich w Międzyrzeczu Podlaskim</i>				
- technik budownictwa	8	34	27	217
- technik drogownictwa	0	6	0	
- technik elektronik	0	20	8	
- technik mechanik	41	31	29	
- technik mechatronik	0	0	13	
ogółem	49	91	77	
<i>Technikum w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Leśnej Podlaskiej</i>				
- technik rolnik	0	0	18	173
- technik architektury krajobrazu (do 2010 r.)	12	-	-	
- technik technologii żywności (do 2010 r.)	7	-	-	
- technik agrobiznesu	47	49	40	
ogółem	66	49	58	
<i>Technikum w Zespole Szkół im. Wł. Reymonta w Małaszewiczach</i>				
- technik mechanik	10	0	0	43
- technik teleinformatyk	15	18	0	
ogółem	25	18	0	
<i>Technikum w Zespole Szkół im. A. Naruszewicza w Janowie Podlaskim</i>				
- technik mechanizacji rolnictwa	8	6	7	49
- technik hodowca koni	8	11	9	
ogółem	16	17	16	
Ogółem	311	329	284	924

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportów (PUP 2011, 2012, 2013)

wzrostowy charakter. Średnia liczba absolwentów w latach 2010-2012 wynosiła 629,7 osoby. Wahania liczby absolwentów w odniesieniu do średniej wynoszą od 32 do 41 osób.

W przypadku osób kończących średnie szkoły techniczne należy zauważyć spadek liczby absolwentów w roku 2012 w stosunku do lat 2010 i 2011. Średnia liczba absolwentów w skali roku w latach 2010-2011 wyniosła 320 osób. Spadek prognozowanej liczby absolwentów w 2012 r. można przyjąć na poziomie 36 osób.

Odnosząc się do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w mieście Biała Podlaska należy wskazać na dominację osób kończących licea ogólnokształcące i profilowane – 3420 osób w latach 2010-2012, co stanowi 73,6% ogółu absolwentów. Natomiast absolwenci średnich szkół technicznych w liczbie 1224 osoby – stanowią 26,4% ogółu absolwentów. Zestawienie graficzne omawianych danych zamieszczono na rysunku 2.

Rysunek 2. Struktura absolwentów w mieście Biała Podlaska według typu ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej (%)
Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportów (PUP 2011, 2012, 2013)

Ogólną liczbę 4644 absolwentów analizowanych szkół ponadgimnazjalnych w mieście Biała Podlaska przedstawiono w szczegółowym ujęciu tabelarycznym (tabela 3 oraz tabela 4).

Tabela 3. Absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych z miasta Biała Podlaska

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w latach			Ogółem
	2010	2011	2012	
I Liceum Ogólnokształcące im. J. I. Kraszewskiego	285	238	237	760
II Liceum Ogólnokształcące im. E. Plater	260	237	228	725
III Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza	127	143	133	403
IV Liceum Ogólnokształcące im. S. Staszica	178	179	175	532
Akademickie Liceum Ogólnokształcące PSW im. Papieża Jana Pawła II	26	28	26	80
Katolickie Liceum Ogólnokształcące	19	40	23	82
I Liceum Profilowane ZSZ Nr 1	89	59	58	206
II Liceum Profilowane ZSZ Nr 2	79	72	63	214
Liceum Ogólnokształcące przy ZDZ	36	51	37	124
Rzemieślnicze Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	8	7	0	15
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „LIDER”	0	14	24	38
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ZDZ	20	25	37	82
Zaoczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „KURSOR”	0	0	26	26
Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ZDZ	32	24	0	56
Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „KURSOR”	0	20	0	20
Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „LIDER”	16	14	0	30
Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „ŻAK”	nie funkcjonowała	0	27	27
Ogółem	1175	1151	1094	3420

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportów (PUP 2011, 2012, 2013)

Największą grupę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w mieście Biała Podlaska, podobnie jak w powiecie bialskim, stanowią osoby kończące licea ogólnokształcące i profilowane (3420 osoby w stosunku do 4644 osób ogółu absolwentów). Należy jednak zauważyć zróżnicowanie w liczbie absolwentów w poszczególnych latach w odniesieniu do ujętych w tabeli podmiotów oświatowych – cztery podmioty oferujące naukę dla osób dorosłych nie odnotowały absolwentów w roku 2012, co przyczyniło się do większego spadku liczby absolwentów w roku 2012 w odniesieniu do lat poprzednich.

Obserwowana tendencja wzrostowa liczby absolwentów średnich szkół technicznych w mieście Biała Podlaska jest odmienna niż w powiecie bialskim, w którym odnotowano spadek liczby absolwentów w tego typu szkołach. Prawdopodobnie wzrost jest uzasadniony powstaniem nowej szkoły Technikum im. K.K. Baczyńskiego ZDZ, która odnotowała pierwszych absolwentów w roku 2012, w liczbie 42 osób oraz wprowadzeniem nowych profili kształcenia (technik elektryk w Technikum Uzupełniającym dla Dorosłych ZDZ – 6 absolwentów oraz technik pojazdów samochodowych w Technikum Nr 2 w ZSZ Nr 2 – 38 absolwentów).

Podsumowując analizę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie bialskim oraz w mie-

ście Biała Podlaska można wskazać, iż ogółem w latach 2010-2012 naukę na poziomie średnim ukończyło 7457 absolwentów (w tym 4644 osób z miasta Biała Podlaska oraz 2813 osób z powiatu bialskiego). Absolwenci z powiatu bialskiego stanowią blisko 37,7% ogółu absolwentów, zaś z miasta Biała Podlaska – 62,3%. Odnotowano zróżnicowanie w liczbie absolwentów w odniesieniu do powiatu i miasta. W obu obszarach administracyjnych dominują absolwenci liceów ogólnokształcących i profilowanych, odpowiednio po 67,2% (rys. 1) i 73,6% (rys. 2), zaś absolwenci średnich szkół technicznych stanowią w powiecie bialskim 32,8% (rys. 1), a w mieście Biała Podlaska 26,4% (rys. 2).

Charakterystyka PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej została powołana pod nazwą Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Białej Podlaskiej w dniu 1 sierpnia 2000 r. i jak pokazały kolejne lata stała się ważnym elementem bezpieczeństwa edukacyjnego społeczeństwa. Studia rozpoczęło 345 studentów na 4 specjalnościach: język angielski, język niemiecki, organizacja i obsługa turystyki i rekreacji, zarządzanie przedsiębior-

Tabela 4. Absolwenci średnich szkół technicznych z miasta Biała Podlaska

Nazwa szkoły specjalność	Liczba absolwentów w latach			Ogółem
	2010	2011	2012	
<i>Technikum Uzupełniające Nr 1 dla Dorosłych</i> - kucharz	15	17	17	49
<i>Technikum Uzupełniające dla Dorosłych ZDZ</i> - technik mechanik - technik budownictwa (do 2010 r.) - kucharz - technik usług fryzjerskich - technik elektryk (od 2011 r.) ogółem	11 4 0 0 0 15	9 0 2 2 0 13	5 0 6 0 6 17	45
<i>Technikum Nr 1 w ZSZ</i> - technik informatyk - technik ekonomista - technik organizacji usług gastronomicznych - kucharz - technik architektury krajobrazu - technik handlowiec ogółem	61 47 29 53 27 20 237	29 60 30 47 30 20 216	31 55 30 53 30 23 222	675
<i>Technikum Nr 2 w ZSZ Nr 2</i> - technik elektryk - technik mechanik - technik budownictwa - technik informatyk - technik technologii odzieży - technik pojazdów samochodowych (od 2011 r.) ogółem	0 53 0 20 0 0 73	18 63 39 26 10 0 156	17 0 32 21 0 38 108	337
<i>Rzemieślnicze Technikum Uzupełniające dla Dorosłych</i> - technik mechanik - technik technologii żywności - technik usług fryzjerskich ogółem	3 13 0 16	5 16 3 24	6 22 8 36	76
<i>Technikum im. K.K. Baczyńskiego ZDZ (od 2011 r.)</i> - technik pojazdów samochodowych - technik informatyk - kucharz - technik usług fryzjerskich	nie funk- cjonowała	0 0 0 0	7 11 12 12	42
Ogółem	356	426	442	1224

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportów (PUP 2011, 2012, 2013)

stwem. Obecnie, w trzynastym roku funkcjonowania, Uczelnia kształci blisko 3500 studentów na 14 kierunkach i 35 specjalnościach, na których można uzyskać stopień licencjata, inżyniera oraz magistra.

Misją Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej jest dążenie do akademickości poprzez kształcenie młodzieży na wysokim poziomie jakościowym na studiach I i II stopnia, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa narodowego, kierunków medycznych, ekonomicznych i technicznych oraz inicjowanie i prowadzenie badań naukowych, a także działań na rzecz rozwoju miasta i regionu (www.bip.pswbp.pl).

Państwowa Szkoła Wyższa w Białej Podlaskiej współpracuje ze środowiskiem pracodawców, by dostosowywać ofertę edukacyjną do potrzeb rynku pracy, a studentom umożliwiać kontakty z przedsta-

wicielami różnych środowisk zawodowych w celu ukierunkowania ich przyszłego rozwoju zawodowego, a przez to zapewnienia bezpieczeństwa edukacyjnego. Podejmuje działania promujące region w wielu aspektach: od organizacji wystaw, konferencji, publikacji, po podejmowanie współpracy na arenie międzynarodowej.

PSW w Białej Podlaskiej nieustannie dokłada starań, aby oferta edukacyjna była atrakcyjna i wychodziła naprzeciw oczekiwaniom kandydatów. Profesjonalna kadra naukowa prowadzi badania naukowe, doskonalili programy edukacyjne, znajomość języków obcych oraz poszerza kwalifikacje zawodowe.

W ciągu 13 lat swej działalności PSW w Białej Podlaskiej zajmuje wysokie miejsca w rankingach szkół wyższych. W ogólnopolskim rankingu uczel-

ni wyższych Rzeczypospolitej i Perspektyw Uczelnia figuruje na 3 miejscu wśród najlepszych tego typu uczelni w kraju. Natomiast w raporcie przygotowanym przez Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych możemy przeczytać m.in., że wśród 36 PWSZ w Polsce, Państwowa Szkoła Wyższa w Białej Podlaskiej plasuje się na (www.pswbp.pl):

- 1 miejscu za liczbę oferowanych kierunków studiów II stopnia (3),
- 2 miejscu za liczbę kierunków studiów I stopnia (15),
- 2 miejscu pod względem liczby studentów cudzoziemców (221),
- 2 miejscu pod względem liczby przyjętych na I rok studiów stacjonarnych (1121),
- 3 miejscu pod względem liczby studentów studiów podyplomowych (215),
- 3 miejscu pod względem liczby studentów studiów stacjonarnych (2850),
- 6 miejscu pod względem liczby studentów ogółem (3504).

Głównym celem strategicznym PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej jest stworzenie nowoczesnej uczelni kształcącej wysoko kwalifikowanych pracowników na potrzeby regionalnej gospodarki, oświaty i służby zdrowia (Strategia Rozwoju... 2011).

Analiza struktury studentów PSW w Białej Podlaskiej w kontekście miejsca ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej

Przedmiotem zainteresowania tej części niniejszego opracowania są osoby, które na dzień 04.07.2013 r. posiadają status studenta Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Z grupy studentów wyłoniono absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu bialskiego oraz miasta Biała Podlaska. Pozwoliło to określić liczbę studentów pochodzących z wyżej wskazanych szkół w strukturze studentów PSW w Białej Podlaskiej ogółem. Wartości zostały obliczone dla każdego naboru osobno. Dane do analiz pozyskano

z uczelnianego Systemu Obsługi Szkół Wyższych BAZUS oraz akt osobowych studentów. Słuchacze, którzy w momencie gromadzenia danych przebywali na urloпах dziekańskich oraz osoby, które nie dostarczyły do uczelni informacji na temat ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej nie zostały uwzględnione w analizie (2 studentów). Grupa tych osób mieści się w granicach błędu statystycznego (0,2%).

W pierwszym etapie pozyskano informacje z Dziekanatu PSW w Białej Podlaskiej na temat ilości studentów przyjętych na studia w uczelni w naborach: 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013 z wyodrębnieniem liczby obcokrajowców. Następnie zliczono liczbę studentów posiadających status studenta na dzień 04.07.2013 r., korzystając z uczelnianego Systemu Obsługi Szkół Wyższych BAZUS. Obliczono fluktuację słuchaczy w poszczególnych naborach, co pozwoliło na uzyskanie liczby studentów, którzy zrezygnowali ze studiowania w PSW w Białej Podlaskiej przed absolutorium. Na koniec przygotowano zestawienie procentowe pozostałej liczby studentów tej uczelni w analizowanych naborach.

W drugim etapie pozyskania danych do analiz zebrano informacje na temat studentów kończących szkoły ponadgimnazjalne w powiecie bialskim oraz w mieście Biała Podlaska z Systemu BAZUS do programu Microsoft Office Excel 2007. Następnie przefiltrowano uzyskaną bazę słuchaczy pod kątem miejsca ukończenia szkoły i nazwy szkoły. Pozwoliło to na wyodrębnienie liczby studentów z poszczególnych liceów ogólnokształcących i profilowanych oraz średnich szkół technicznych w naborach 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013.

Na podstawie danych zawartych w Systemie Obsługi Szkół Wyższych BAZUS oraz sprawozdań statystycznych Dziekanatu PSW w Białej Podlaskiej sporządzono zestawienie liczby studentów rozpoczynających naukę na I roku studiów pierwszego stopnia (licencjackie, inżynierskie) w trybie stacjonarnym. Analizie poddano nabory studentów w latach 2010/2011, 2011/2012 oraz 2012/2013. Dodatkowo wykazano poziom fluktuacji studentów

Tabela 5. Studenci studiów stacjonarnych pierwszego stopnia PSW w Białej Podlaskiej w latach 2010-2013

Wyszczególnienie		Nabór w latach			Ogółem
		2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Liczba studentów I roku (A)		908 ¹	967 ²	1040 ³	2915 ⁴
Liczba studentów na dzień 04.07.2013 r. (B)		573	692	792	2057
Fluktuacja studentów (A-B)	liczba osób	335	275	248	858
	liczba osób w %	36,9	28,4	23,8	29,4
	średni poziom fluktuacji dla 1 roku w cyklu kształcenia w %	12,3	14,2	23,8	9,8
Pozostała liczba studentów z naboru w %		63,1	71,6	76,2	70,6

¹ w tym 76 obcokrajowców

² w tym 79 obcokrajowców

³ w tym 114 obcokrajowców

⁴ ogółem 269 obcokrajowców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Obsługi Szkół Wyższych BAZUS PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej oraz sprawozdań statystycznych Dziekanatu PSW w Białej Podlaskiej.

na dzień 04.07.2013 r. Uzyskane dane zamieszczono w tabeli 5.

Liczba studentów wybierających studia w PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej corocznie się zwiększa. Widoczna jest również tendencja wzrostowa liczby studiujących na uczelni obcokrajowców. Zauważyć można, że w ciągu toku kształcenia wielu studentów rezygnuje z ukończenia studiów przed absolutorium, średnio 30,0% rozpoczynających naukę studentów w analizowanym okresie czasu. Należy jednak podkreślić, iż poziom fluktuacji studentów wskazuje na tendencję spadkową w odniesieniu do cyklu kształcenia. Różnica fluktuacji studentów między naborem w latach 2010/2011 a naborem 2012/2013 wyniosła 13,1%. Wynika to z tego, iż w naborze 2010/2011 poziom fluktuacji oszacowano w stosunku do 3-letniego cyklu kształcenia, natomiast w naborze 2012/2013 analizą objęto I rok z 3-letniego cyklu kształcenia. Średni poziom fluktuacji w skali jednego roku

w cyklu kształcenia najwyższy jest po I roku – blisko 24,0% (studenci z naboru 2012/2013 na dzień 04.07.2013 r.). Każdy kolejny rok akademicki wskazuje na wzrost średniego poziomu fluktuacji w skali 1 roku w cyklu kształcenia – 12,3% (w przypadku studentów z naboru 2010/2011 na dzień 04.07.2013 r.). Można przyjąć, że I rok w cyklu kształcenia jest okresem, który dynamizuje poziom fluktuacji, gdyż średnio dwa razy więcej studentów rezygnuje z dalszej nauki niż średnia ogółem dla jednego roku w całym cyklu kształcenia (około 10,0%).

Z grupy 7457 absolwentów liceów ogólnokształcących i profilowanych oraz średnich szkół technicznych w latach 2010-2012 z powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska 1279 osób studiuje w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej (należy zaznaczyć, iż w grupie tej są absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy ukończyli naukę w analizowanych placówkach przed 2010 rokiem; w naborze: 2010/2011 – 97 osób

Tabela 6. Studenci Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej według ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej w powiecie bialskim

Typ szkoły	Nazwa szkoły	Nabór w latach			Ogółem
		2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	
Licea ogólnokształcące i profilowane	Liceum Ogólnokształcące im. W. Sikorskiego w Międzyrzecu Podlaskim	12	11	24	47
	Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ekonomicznych w Międzyrzecu Podlaskim	4	5	9	18
	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Międzyrzecu Podlaskim	0	0	1	1
	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Edukacji Innowacyjnej w Międzyrzecu Podlaskim	0	0	0	0
	Liceum Profilowane przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Unitów Podlaskich w Międzyrzecu Podlaskim	3	1	5	9
	Liceum Ogólnokształcące w Małaszewiczach	15	31	23	69
	Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Janowie Podlaskim	16	18	27	61
	Liceum Ogólnokształcące w Wisznicach	3	3	8	14
	Liceum Ogólnokształcące w Terespolu	11	20	27	58
	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Profit” w Sławatyczach	0	0	0	0
Studenci z szkół ogólnokształcących i profilowanych ogółem		64	89	124	277
Średnie szkoły techniczne	Technikum Ekonomiczne w Zespole Szkół Ekonomicznych im. M. Dąbrowskiej w Międzyrzecu Podlaskim	6	5	8	19
	Technikum w Zespole Szkół im. Unitów Podlaskich w Międzyrzecu Podlaskim	11	7	8	26
	Technikum w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Leśnej Podlaskiej	8	7	6	21
	Technikum w Zespole Szkół im. Wł. Reymonta w Małaszewiczach	6	6	0	12
	Technikum w Zespole Szkół im. A. Naruszewicza w Janowie Podlaskim	3	0	4	7
Studenci z średnich szkół technicznych ogółem		34	25	26	85
Pozostałe szkoły*		4	3	3	10
Ogółem		102	117	153	372

* z niesprecyzowanym typem i nazwą szkoły

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Obsługi Szkół Wyższych BAZUS PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej oraz teczek osobowych studentów

– 16,9% ogółu studentów z tego naboru; w naborze 2011/2012 – 50 osób – 7,2% ogółu studentów z tego naboru; w naborze 2012/2013 – 40 osób – 5,1% ogółu studentów z tego naboru). Uczelnia zaspokaja zatem potrzeby edukacyjne 17,2% absolwentów analizowanych szkół ponadgimnazjalnych w badanym okresie czasu.

W tabelach 6 i 7 zestawiono ogólną liczbę studentów PSW w Białej Podlaskiej według ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej, odpowiednio w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska w kolejnych naborach 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013.

Odnosząc liczbę absolwentów, którzy zaspokajają potrzeby edukacyjne w PSW w Białej Podlaskiej do liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie bialskim to stanowią oni 13,2% ogółu (372 osoby w stosunku do 2813 ogółu absolwentów). Oznacza to, iż co siódmy absolwent szkoły ponadgimnazjalnej z powiatu bialskiego zaspokaja potrzeby edukacyjne na poziomie studiów wyższych w PSW w Białej Podlaskiej.

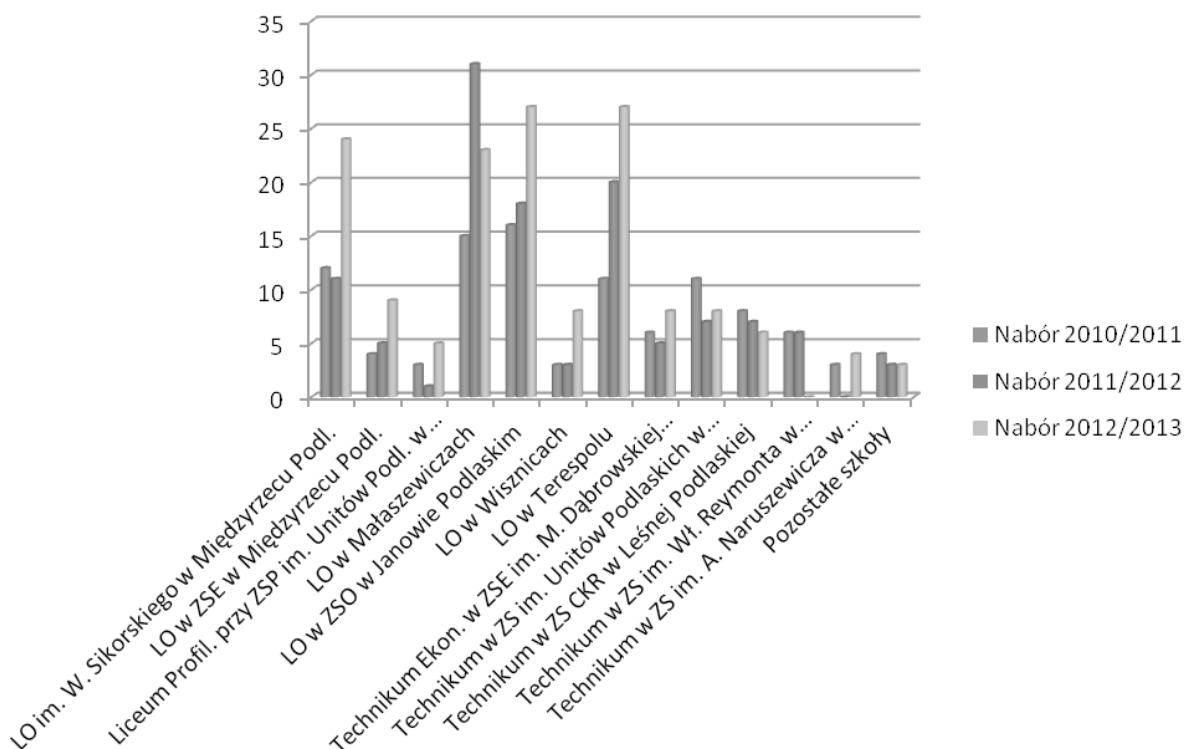
Optymistyczny jest fakt, iż liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu bialskiego, wybierających studia w PSW w Białej Podlaskiej zwiększa się o ok. 20% w każdym kolejnym naborze.

Największa liczba absolwentów z powiatu bialskiego (rys. 3 – ujęcie ilościowe) pochodzi z liceów ogólnokształcących, takich jak:

- Liceum Ogólnokształcące w Małaszewiczach – 69 osób (25,0% ogółu absolwentów liceów ogólnokształcących z powiatu bialskiego),
- Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Janowie Podlaskim – 61 osób (22,0% ogółu absolwentów liceów ogólnokształcących z powiatu bialskiego),
- Liceum Ogólnokształcące w Terespolu – 58 osób (21,0% ogółu absolwentów liceów ogólnokształcących z powiatu bialskiego),
- Liceum Ogólnokształcące im. W. Sikorskiego w Międzyrzeczu Podlaskim – 47 osób (17,0% ogółu absolwentów liceów ogólnokształcących z powiatu bialskiego).

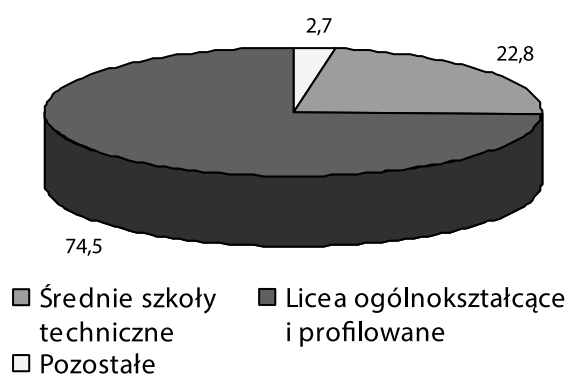
W przypadku wyżej wskazanych szkół należy odnotować ogółem systematyczny wzrost w kolejnych naborach liczby absolwentów wybierających PSW w Białej Podlaskiej jako uczelnię zaspokajającą ich potrzeby edukacyjne.

Najwięcej studentów Państwowej Szkoły Wyższej w Białej Podlaskiej ukończyło licea ogólnokształcące w powiecie bialskim – 74,5% (277 osób), pozostałe osoby są absolwentami średnich szkół technicznych (85 osób, co stanowi 22,8%). W przypadku 10 osób nie można było zidentyfikować typu i nazwy szkoły z powodu braku danych (2,7% osób z ogółu absolwentów powiatu bialskiego realizującego potrzeby edukacyjne w PSW w Białej Podlaskiej, co mieści się w przedziale błędu statystycznego) – rys. 4.

Rysunek 3. Liczba studentów z naborów 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013 według rodzaju ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej w powiecie bialskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z tabeli 6

Rysunek 4. Studenci PSW w Białej Podlaskiej według typu ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej w powiecie bialskim (%)
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z tabeli 6

Odnosząc się z kolei do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w mieście Biała Podlaska, należy podkreślić, iż stanowią oni 19,5% (907 osób w stosunku do 4644 ogółu absolwentów) ogółu studentów uczelni, kończących szkoły ponadgimnazjalne w badanym okresie.

Liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z miasta Biała Podlaska, wybierających studia w PSW w Białej Podlaskiej zwiększa się średnio około 16,0% w każdym kolejnym naborze.

Dominująca liczba absolwentów z miasta Biała Podlaska (rys. 5 – ujęcie ilościowe) pochodzi z trzech szkół ponadgimnazjalnych:

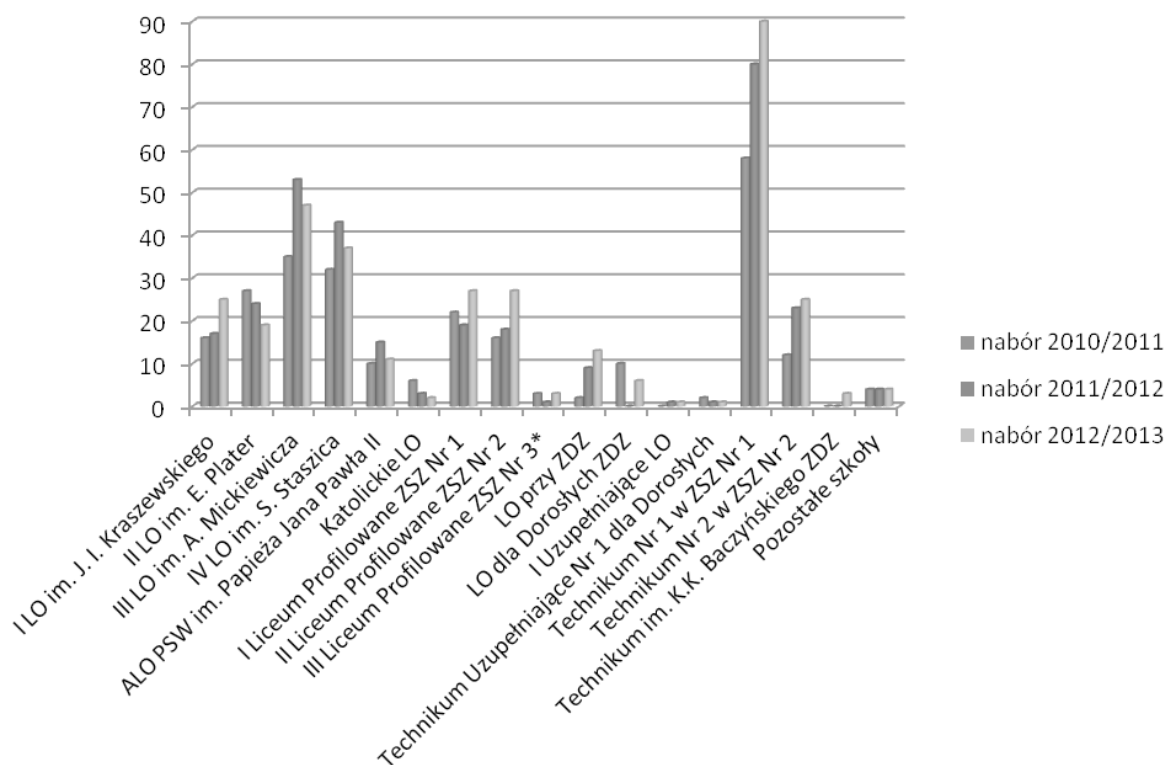
- Technikum Nr 1 w ZSZ Nr 1 – 228 osób (25,1% ogółu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z miasta Biała Podlaska),

Tabela 7. Studenci Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej według ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej w mieście Biała Podlaska

Typ szkoły	Nazwa szkoły	Nabór w latach			Ogółem
		2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	
Licea ogólnokształcące i profilowane	I Liceum Ogólnokształcące im. J. I. Kraszewskiego	16	17	25	58
	II Liceum Ogólnokształcące im. E. Plater	27	24	19	70
	III Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza	35	53	47	135
	IV Liceum Ogólnokształcące im. S. Staszica	32	43	37	112
	Akademickie Liceum Ogólnokształcące PSW im. Papieża Jana Pawła II	10	15	11	36
	Katolickie Liceum Ogólnokształcące	6	3	2	11
	I Liceum Profilowane ZSZ Nr 1	22	19	27	68
	II Liceum Profilowane ZSZ Nr 2	16	18	27	61
	III Liceum Profilowane ZSZ Nr 3*	3	1	3	7
	Liceum Ogólnokształcące przy ZDZ	2	9	13	24
	Rzemieślnicze Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	0	0	0	0
	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „LIDER”	0	0	0	0
	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „ŻAK”	0	0	0	0
	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ZDZ	10	0	6	16
	Zaoczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „KURSOR”	0	0	0	0
	I Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące	0	1	1	2
	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ZDZ	0	0	0	0
	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „KURSOR”	0	0	0	0
	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „LIDER”	0	0	0	0
	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „ŻAK”	0	0	0	0
Studenci z szkół ogólnokształcących i profilowanych ogółem		179	203	218	600
Średnie szkoły techniczne	Technikum Uzupełniające Nr 1 dla Dorosłych	2	1	1	4
	Technikum Uzupełniające dla Dorosłych ZDZ	0	0	0	0
	Technikum Nr 1 w ZSZ Nr 1	58	80	90	228
	Technikum Nr 2 w ZSZ Nr 2	12	23	25	60
	Rzemieślnicze Technikum Uzupełniające dla Dorosłych	0	0	0	0
	Technikum im. K.K. Baczyńskiego ZDZ	0	0	3	3
Studenci z średnich szkół technicznych ogółem		72	104	119	295
Pozostałe szkoły**		4	4	4	12
Ogółem		255	311	341	907

* szkoła nie objęta statystyką PUP-u; ** z niesprecyzowanym typem i nazwą szkoły

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Obsługi Szkół Wyższych BAZUS PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej oraz teczek osobowych studentów

Rysunek 5. Liczba studentów z naborów 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013 według rodzaju ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej w mieście Białka Podlaska

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z tabeli 7

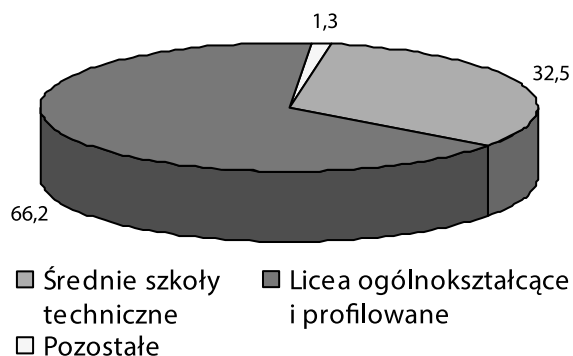
- III Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza – 135 osób (14,9% ogółu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z miasta Białka Podlaska),
- IV Liceum Ogólnokształcące im. S. Staszica – 112 osób (12,3% ogółu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z miasta Białka Podlaska).

Należy zaznaczyć, iż ogółem odnotowuje się wzrost liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z miasta Białka Podlaska (zarówno w odniesieniu do liceów ogólnokształcących i profilowanych, jak i średnich szkół technicznych) w kolejnych procesach rekrutacyjnych PSW w Białej Podlaskiej.

Najwięcej studentów Państwowej Szkoły Wyższej w Białej Podlaskiej ukończyło licea ogólnokształcące i profilowane w mieście Białka Podlaska –

66,2% (600 osób), pozostałe osoby są absolwentami średnich szkół technicznych (295 osób, co stanowi 32,5%). W przypadku 12 osób nie można było zidentyfikować typu i nazwy szkoły z powodu braku danych (1,3% osób z ogółu absolwentów z miasta Białka Podlaska, co mieści się w przedziale błędów statystycznego). Graficzne zestawienie danych procentowych zamieszczono na rysunku 6.

Graficzne zestawienie liczby absolwentów z powiatu bialskiego i miasta Białka Podlaska oraz ich udziału w strukturze studentów PSW w Białej Podlaskiej, będące kompleksową prezentacją całości przedstawionych danych ilościowych zamieszczono w tabeli 8.

Rysunek 6. Studenci PSW w Białej Podlaskiej według typu ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej w mieście Białka Podlaska (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z tabeli 7

Podsumowanie i wnioski

W ogólnej liczbie studentów uczelni, którzy ukończyli szkoły ponadgimnazjalne w powiecie bialskim i mieście Białka Podlaska (1279 osób) należy zauważyć, iż absolwenci z powiatu bialskiego stanowią 29,1% (372 osoby) w tej grupie, natomiast absolwenci z miasta Białka Podlaska 70,9% (907 osób). Można zatem przyjąć, iż w grupie studentów PSW w Białej Podlaskiej, będących absolwentami szkół ponadgimnazjalnych z analizowanych obszarów terytorialnych jest dwukrotnie więcej absolwentów kończący szkoły ponadgimnazjalne w mieście Białka Podlaska w porównaniu z powiatem bialskim.

Tabela 8. Zestawienie zbiorcze liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska w kontekście udziału tych absolwentów w strukturze studentów PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

		Absolwenci w latach 2010-2012		Ogółem	Studenci PSW z naborów 2010/11-2012/13			Ogółem
		LO i profi- lowane	Średnie szkoły techniczne		LO i profi- lowane	Średnie szkoły techniczne	Pozostałe	
Powiat bialski	Liczba osób	1889	924	2813	277	85	10	372
	%	67,2	32,8	100	74,5	22,8	2,7	100
Miasto Biała Podlaska	Liczba osób	3420	1224	4644	600	295	12	907
	%	73,6	26,4	100	66,2	32,5	1,3	100
Ogółem	Liczba osób	5309	2148	7457	877	380	22	1279
	%	71,2	28,8	100	68,6	29,7	1,7	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabel 1-4, 6-7

Wskaźnik procentowy, obejmujący liczbę absolwentów, którzy zaspokajają potrzeby edukacyjne w PSW w Białej Podlaskiej do liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie bialskim – wynosi 13,2%, natomiast w mieście Biała Podlaska – 19,5%. Oznacza to, iż co siódmy absolwent szkoły ponadgimnazjalnej z powiatu bialskiego i co piąty absolwent szkoły ponadgimnazjalnej z miasta Biała Podlaska zaspokajają potrzeby edukacyjne na poziomie studiów wyższych w PSW w Białej Podlaskiej – tabela 9.

Tabela 9. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w grupie studentów PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej w okresie 2010-2012 (w %)

Wyszczególnienie	Udział %
Powiat bialski	13,2 (372 z 2813)
Miasto Biała Podlaska	19,5 (907 z 4644)
Średnia	16,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli 8

Można przyjąć, iż PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej jest istotnym elementem lokalnego systemu bezpieczeństwa edukacyjnego, zaspokajającym potrzeby edukacyjne na poziomie studiów wyższych I stopnia w trybie stacjonarnym w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska – średnio 16,4% absolwentów analizowanych szkół ponadgimnazjalnych studiuje na tej uczelni.

Kluczowymi szkołami ponadgimnazjalnymi z powiatu bialskiego i miasta Biała Podlaska, z których Uczelnia odnotowała najwyższą liczbę studentów są szkoły, takie jak Liceum Ogólnokształcące w Małaszewiczach, Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Janowie Podlaskim, Liceum Ogólnokształcące w Terespolu, Liceum Ogólnokształcące im. W. Sikorskiego w Międzyrzeczu Podlaskim, Technikum Nr 1 w ZSZ Nr 1 w Białej Podlaskiej, III Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza w Białej Podlaskiej oraz IV Liceum Ogólnokształcące im. S. Staszica w Białej Podlaskiej.

Warto podkreślić, iż liderem wśród wymienio-

nych szkół ponadgimnazjalnych jest Technikum Nr 1 w ZSZ Nr 1 w Białej Podlaskiej, z liczbą 228 absolwentów podejmujących naukę w PSW w Białej Podlaskiej w latach 2010-2012.

Podczas identyfikacji precyzyjnej liczby studentów PSW w Białej Podlaskiej autorzy napotkali trudności wynikające z:

- braku danych na temat ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej w podaniach na studia, składanych przez kandydatów na studia (wydrukowane z systemu IRK – Internetowej Rejestracji Kandydatów);
- braku świadectwa ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej w aktach osobowych studentów (brak możliwości weryfikacji informacji na temat typu ukończonej szkoły ponadgimnazjalnej i roku jej ukończenia);
- niekompletna baza danych na temat studentów PSW w Białej Podlaskiej w uczelnianym Systemie Obsługi Szkół Wyższych BAZUS.

Po analizie pozyskanych danych ilościowych i jakościowych oraz w oparciu o wnioski płynące z przeprowadzonych analiz można wskazać na ważne postulaty, które odnoszą się do:

- wprowadzenia obowiązkowych pól w formularzu rejestracyjnym na studia IRK, bez wypełnienia których kandydat na studia nie może wydrukować podania; mogą to być pola z listą rozwijaną (katalog szkół do wyboru) – obowiązkowe pola to: nazwa szkoły ponadgimnazjalnej, typ szkoły, rok ukończenia, nazwa ukończonej szkoły policealnej, rok ukończenia;
- włączenia do akt osobowych studentów kserokopii świadectwa ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, co ułatwi monitorowanie profilu kandydata, dla którego PSW w Białej Podlaskiej jest miejscem zaspokajania potrzeb edukacyjnych;
- weryfikacji wskazanej szkoły ponadgimnazjalnej przez kandydata w IRK z okazaną kserokopią świadectwa ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, celem eliminacji błędów powstałych w procesach rekrutacyjnych;

- prowadzenia permanentnej statystyki absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz identyfikacji liczby tych absolwentów w strukturze studentów PSW w Białej Podlaskiej;
- podjęcia działań promocyjnych uczelni kompatybilnych z uzyskanymi wnioskami.

Podjęte w artykule rozważania odnoszą się do szeroko rozumianego pojęcia bezpieczeństwa, z ukierunkowaniem na edukację. W kategorii podmiotowej obejmują Państwową Szkołę Wyższą w Białej Podlaskiej, absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz tych absolwentów, którzy zostali studentami wskazanej Uczelni. Zaspokajanie ich aspiracji edukacyjnych nosi wymiar egzystencjalny, gdyż dotyczy tak istotnych potrzeb jak: tożsamość, spokój, rozwój czy niezależność. Podobne postrzeganie bezpieczeństwa przedstawia w swoim opracowaniu J. Zając (Zając 2011). Dlatego też, należałoby zwrócić uwagę na dualność perspektyw bezpieczeństwa edukacyjnego. Pierwsza z perspektyw odnosi się do uczelni, gdzie bezpieczeństwo edukacyjne może być przyjęte jako zdolność do m. in. realizacji statutowych działań, zapewnienia miejsc pracy, czy istnienia tego podmiotu. Z kolei druga perspektywa dotyczy kandydata na studia, dla którego bezpieczeństwo edukacyjne przejawia się w możliwości realizacji rozwoju osobistego, naukowego, a w konsekwencji zawodowego. Postulaty zamieszczone w artykule pozwalają na zapewnienie bezpieczeństwa edukacyjnego w obu perspektywach.

Istotne jest, że wielu autorów zwraca uwagę na to, iż traktowanie bezpieczeństwa tylko w aspekcie przeciwstawiania się zagrożeniom polityczno-militarnym jest niewystarczające (Kubiak 2012). Można nawet powiedzieć, iż należy przejść na wyższy poziom integracji z systemowym wykorzystaniem nie tylko wojskowych, ale i cywilnych zasobów państwa (Koziej 2010), czego próbą jest m. in. niniejsze opracowanie.

Literatura

1. Cieślarczyk M. (2009), *Teoretyczne i metodologiczne podstawy badania problemów bezpieczeństwa i obronności państwa*. Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce.
 2. Koziej S. (2010), *Obronność Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1989-2009*. Warszawa, www.koziej.pl (30.06.2013).
 3. Kubiak M. (2012), *Kulturowe uwarunkowania obronności państwa. Rozprawa naukowa nr 116*. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce.
 4. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie białskim i mieście Biała Podlaska w roku 2010 – część II raportu rocznego (2011). PUP, Biała Podlaska.
 5. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie białskim i mieście Biała Podlaska w roku 2011 – część II raportu rocznego (2012). PUP, Biała Podlaska.
 6. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie białskim i mieście Biała Podlaska w roku 2012 – część II raportu rocznego (2013). PUP, Biała Podlaska.
 7. Strategia Rozwoju Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej na lata 2011-2018.
 8. Zając J. (2011), *Bezpieczeństwo – aspekty terminologiczne*, W: *Współczesny wymiar bezpieczeństwa. Między teorią a praktyką*, Pawłowski J (red.), Stowarzyszenie Ruch Wspólnot Obronnych, Warszawa.
- Strony internetowe
9. www.bip.pswbpl.pl (30.06.2013)
 10. www.pswbpl.pl (30.06.2013)

EDUCATIONAL SAFETY OF HIGH SCHOOL GRADUATES FROM BIELSKO COUNTY AND THE CITY OF BIAŁA PODLASKA PROVIDED BY POPE JOHN PAUL II STATE SCHOOL OF HIGHER EDUCATION IN THE YEARS 2010-2012

Social Dissertations, Issue 2 (VII), 2013

Agnieszka Smarzewska
Ewelina Melaniuk

Pope John Paul II State School of Higher Education

Smarzewska A., Melaniuk E., *Educational safety of high school graduates from bielsko county and the city of Biała Podlaska provided by Pope John Paul II State School of Higher Education in the years 2010-2012* Social Dissertations, 2 (VII), p. 193-204

Summary: The purpose of this article is to estimate the quantity of graduates of Bielsko County and the city of Biała Podlaska continuing their education at Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska. The result of the conducted analyzes is the statement that the School provides educational safety education on average for 16.4% of all graduates of the researched area, which signifies that nearly one fifth of the graduates of Bielsko County and the city of Biała Podlaska selected PSW in their education at the university level degree in stationary mode. When analyzing the choices of graduates of secondary schools it should be noted that graduates from the city of Biała Podlaska choose College more often, than graduates from the Bielsko County.

PSW in Biała Podlaska is an important unit within the area of educational safety. The school notes annually an increase in the number of graduates of secondary schools of the city of Biała Podlaska and Bielsko County, choosing studies in PSW, the increase is estimated at an average level of 18% of the analyzed application periods of 2011/2012 and 2012/2013.

The article presents issues aimed at improving the quality of information obtained in the recruitment process.

Keywords: educational safety, graduate, Bielsko County, university

Introduction

Ensuring educational safety is closely related to the defense, that is the area relating to the ability of the individual and society, operating and functioning in interactions. It is worth noting that defense creates the state of security, which in the case of the University manifests itself in the totality of its properties and relationships with the environment, present in many spheres: objective, subjective, or integrated (objective-subjective). These issues are similarly perceived by M. Cieślarczyk indicating that „defense is a peculiar property of entities - the systems considered in the personal and structural dimension and actions undertaken by these entities to ensure their safety „ (Cieślarczyk 2009, s.186-187). Referring these matters to the safety of the education one can attempt to define it as a condition for the implementation of diversified educational needs and aspirations of society.

The purpose of this article is to present further educational paths of graduates of secondary schools of the county and the city of Biała Podlaska in the security context of education and the ability to provide it by Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska. The analysis includes graduates of grammar schools and secondary

schools, profiled and technical secondary school graduates (the terminology used in the Reports of PUP was maintained, however, it should be noted that the Law on the Education System of 7 September 1991 - consolidated text – Journal of Laws, 1991 No. 95, item. 425 in § 9. 1 point. 3c the term applied is „technical school” instead of „secondary technical schools”) are omitted as well as graduates of vocational schools. The exclusion of these graduates stems from the fact that students of PSW from the recruitment between 2010-2012 did not indicate within the selection procedures having completed post-secondary schools, and graduates of vocational schools do not have a high school diploma, which allows admittance to higher education.

The result of the analysis was determining the amount of the percentage of graduates in full-time study within the structure of first-degree of Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska, graduating from secondary schools located in the county and city of Biała Podlaska.

This article is based on reports of the District Labour Office (PUP 2011, 2012, 2013), the National Strategy for the Development of Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska, for the years 2011-2018, data from the Pope John Paul II Service System of Schools of Higher Education BAZUS in Biała Podlaska and statistical reports of the Dean of PSW in Biała Podlaska.

Address for correspondence: Agnieszka Smarzewska, Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska, Sidorska 95/97, 21-500 Biała Podlaska e-mail: a.smarzewska@pswbp.pl

Characteristics of graduates of secondary schools from the county and the city of Biela Podlaska based on reports of the District Labour Office (PUP Reports 2011, 2012, 2013)

These reports were created, among others, based on data from the Monitoring of Professions applications concerning graduates of secondary schools of the Education Information System of the Ministry of National Education. The purpose of the monitoring carried out is to build the information base, helpful in developing a professionally-qualifying structures in the local and regional system, as well as obtaining information about the number of graduates.

Description of the situation of graduates of secondary schools will be presented separately in relation to the Bielsko county and the city of Biela Podlaska. In the presentation of the educational needs of graduates the individuals with upper general secondary education and graduates of secondary technical schools were accounted for.

For Bielsko County the number of graduates of general and profiled secondary schools and technical secondary schools in total in 2010-2012 amounted to 2813 people. Among the graduates of the region a dominating group is formed by those graduating from secondary schools and profiled secondary schools - 1889 graduates. The second group, as far as the number of graduates is concerned are those graduating from secondary technical schools - 924 graduates. A detailed list of percentages of graduates of secondary schools in the Bielsko county is shown in Figure 1

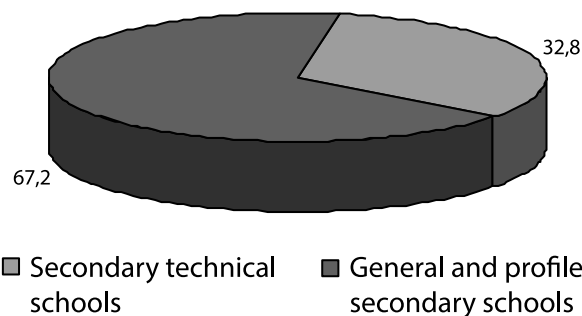

Figure 1. The structure of the graduates in the Bielsko county, according to the type of completed secondary school (%)
Source: own study based on reports (PUP 2011, 2012, 2013)

In Tables 1 and 2 a detailed statement of the number of graduates recorded in the Bielsko county, in relation to the type of school completed in 2010-2012 was presented.

Graduates of secondary schools and profiled secondary schools in the Bielsko county constitute the largest group of graduates in the structure of Bielsko county, total of- 67.2%. It can be concluded that the number of graduates of schools of this type presents a lateral trend. Number of graduates is stabilized, despite the observed differences in the number of graduates in each year, having downward or upward character. Average number of graduates in 2010-2012 was 629.7 persons. Fluctuations in the number of graduates in relation to the average amount to 32 to 41 people.

In the case of persons completing secondary technical schools it should be noted that there was a decrease in the number of graduates in 2012 compared to the years 2010 and 2011. Average number

Table 1. Graduates of secondary schools and the profiled secondary schools of the Bielsko county

Name of School	Number of graduates in the years			total
	2010	2011	2012	
The W. Sikorski High School in Międzyrzecz Podlaski	152	157	152	461
High School at the School of Economics in Międzyrzecz Podlaski	39	29	28*	96
Secondary School for Adults in Międzyrzecz Podlaski	14	10	11	35
Complementary High School for Adult Innovational Education in Międzyrzecz Podlaski	3	0	42*	45
Profiled High School at the Secondary Schools of Podlasie in Międzyrzecz Podlaski	58	54	64	176
High School in Małaszewicze	91	87	71	249
High School in the Secondary Schools in Janow Podlaski	163	106	103	372
High School in Wisznice	59	78	74	211
High School in Terespol	83	68	80	231
Secondary School for Adults „Profit” in Sławatycze	Did not operate	0	13	13
total	662	589	638	1889

* expected number of graduates on the basis of the report (PUP 2012), lack of information on the actual number of graduates in the report (PUP 2013)

Source: own study based on reports (PUP 2011, 2012, 2013)

Table 2. Graduates of technical secondary schools of the Bielsko county

Name of the school specialty	Number of graduates in the years			total
	2010	2011	2012	
M Dąbrowska Economical Technical School Complex in Międzyrzecz Podlaski - IT technician - Economy technician - Transport technician - Logistics technician Total	51 55 22 27 155	44 51 29 30 154	36 45 26 26 133	442
Technical School at Schools of Podlaskie Units in Międzyrzecz Podlaski - Construction technician - Road building technician - Electronics technician - Mechanics technician - Mechatronice technician Total	8 0 0 41 0 49	34 6 20 31 0 91	27 0 8 29 13 77	217
Technical School at the Schools of Agricultural Training Centre in Leśna Podlaska - Farming technician - Landscape architecture technician (till 2010) - food processing technician (till 2010) - Agribusiness technician Total	0 12 7 47 66	0 - - 49 49	18 - - 40 58	173
Technical School at the ON. Reymont Schools in Małaszewicze - Mechanics technician - ICT technician Total	10 15 25	0 18 18	0 0 0	43
Technical School at the A Naruszewicz Schools. in Janow Podlaski - Agriculture and mechanization technician - Horse breeder technician Total	8 8 16	6 11 17	7 9 16	49
total	311	329	284	924

Source: own study based on reports (PUP 2011, 2012, 2013)

of graduates per year in 2010-2011 amounted to 320 people. The decrease in the projected number of graduates in 2012 can be assumed at the level of 36 people.

Referring to the graduates of secondary schools in the city of Biała Podlaska it should be indicated that there is a dominance of persons completing

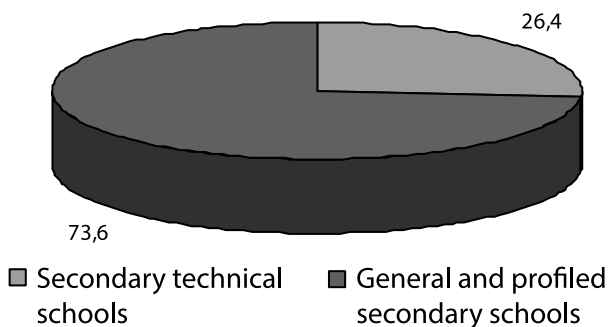

Figure 2. The structure of graduates in Biała Podlaska according to the type of secondary school (%)
Source: own study based on reports (PUP 2011, 2012, 2013)

secondary schools and profiled secondary schools- 3420 people in 2010-2012, representing 73.6% of all graduates. In contrast, graduates of technical high schools in the number of 1224 people - represent 26.4% of all graduates. Summary of the data in question is contained in graphic in Figure 2.

The total number of 4644 graduates of high schools analyzed in Biała Podlaska was presented in detailed table analysis (Table 3 and Table 4).

The largest group of graduates of secondary schools in the city of Biała Podlaska, similarly to Bielsko county is represented by those leaving secondary schools and profiled secondary schools (3420 people compared to the 4644 graduates in total). It should be noted that there is a variation in the number of graduates in each year in respect of the entities included in the table of education - four entities offering education for adults reported no graduates in 2012, which led to a greater decrease in the number of graduates in 2012 in relation to previous years.

Table 3. Graduates of secondary schools and the profiled secondary schools of the city of Biała Podlaska

Name of the school	Number of graduates in the years			total
	2010	2011	2012	
The I Kraszewski High School No. 1	285	238	237	760
The E. Plater High School No. 2	260	237	228	725
The A. Mickiewicz High School No. 3	127	143	133	403
The S. Staszic High School No. 4	178	179	175	532
Academic High School of Pope John Paul II of PSW them.	26	28	26	80
Catholic High School	19	40	23	82
ZSZ Profiled High School No. 1	89	59	58	206
ZSZ Profiled High School No. 2	79	72	63	214
High School at the ZDZ	36	51	37	124
Handicrafts Complementary High School for Adults	8	7	0	15
Secondary School for Adults „LIDER”	0	14	24	38
ZDZ Secondary School for Adults	20	25	37	82
Extramural Secondary School for Adults „KURSOR”	0	0	26	26
ZDZ Complementary High School for Adults	32	24	0	56
Complementary High School for Adults „KURSOR”	0	20	0	20
Complementary High School for Adults „LIDER”	16	14	0	30
Complementary High School for Adults „Zak”	no function	0	27	27
total	1175	1151	1094	3420

Source: own study based on reports (PUP 2011, 2012, 2013)

The observed trend of an increasing number of graduates from secondary technical schools in Biała Podlaska is different than in the one in Bielsko county, where a decrease in the number of graduates in these types of schools was marked. Probably the increase is justified by the creation of a new K.K. Baczyński Technical School, which recorded the first graduates in 2012, in a total of 42 people and the introduction of new educational profiles (electrical technician in the Technical Supplementary School for Adults - 6 graduates; and Vehicles Technician in the ZSZ Technical School No. 2 - 38 graduates).

Summarizing the analysis of graduates of secondary schools in the Bielsko county and in the city of Biała Podlaska one might indicate that in total in 2010-2012 education at the secondary level was completed by 7457 graduates (including 4644 students from the city of Biała Podlaska and 2,813 students from the county). Graduates of the county Bielsko form 37.7% of the total number of graduates, and those from the city of Biała Podlaska- 62.3%. There have been differences in the number of graduates in relation to the county and the city. In both administrative areas graduates of secondary schools

and profiled secondary schools dominate, respectively 67.2% (Fig. 1) and 73.6% (Fig. 2), and graduates of technical high schools in the Bielsko county 32.8% (Fig. 1), while in the city of Biała Podlaska 26.4% (Fig. 2).

Characteristic of the Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska

Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska was established under the name of State School of Higher Vocational Education in Biała Podlaska on 1 August 2000 and the following years have shown it becoming an important element of the safety of the educational community. 345 students commenced studies in four disciplines: English, German, organization and service of tourism and recreation, enterprise management. Currently, in the thirteenth year of operations, the School educates nearly 3,500 students in 14 directions and 35 specializations, with options of obtaining a Bachelor's degree and a Master's degree as well as an Engineer one.

The mission of the Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska is the pursuit of academic character by teaching the young peo-

Table 4. Graduates of technical secondary schools of the city of Biała Podlaska

Name of the school specialty	Number of graduates in the years			total
	2010	2011	2012	
Supplementary Technical No. 1 for Adults - Cook	15	17	17	49
<i>Supplementary ZDZ Technical for Adults UED</i> - Mechanics Technician - Construction Technician (till 2010) - Cook - Hairdressing services Technician - Electrical Technician (since 2011) total	11 4 0 0 0 15	9 0 2 2 0 13	5 0 6 0 6 17	45
<i>Technical School No. 1 in ZSZ</i> - IT Technician - Economist Technician - Gastronomy Technician - Cook - Landscape architecture Technician - Trade Technician total	61 47 29 53 27 20 237	29 60 30 47 30 20 216	31 55 30 53 30 23 222	675
<i>Technical School No. 2 in ZSZ</i> - Electrical technician - Mechanics Technician - Construction Technician - IT Technician - Clothing technology Technician - Vehicles Technician (from 2011) total	0 53 0 20 0 0 73	18 63 39 26 10 0 156	17 0 32 21 0 38 108	337
<i>Supplementary Technical Handicrafts School for Adults</i> - Mechanics Technician - Food technology Technician - Hairdressing services Technician total	3 13 0 16	5 16 3 24	6 22 8 36	76
<i>The K.K. Baczyński Technical School (from 2011)</i> - Vehicles Technician - IT Technician - Cook - Hairdressing services Technician total	Did not operate	0 0 0 0	7 11 12 12	42
total	356	426	442	1224

Source: own study based on reports (PUP 2011, 2012, 2013)

ple through education at a high quality level of the undergraduate and secondary education, with particular emphasis on national security in the medical, economic and technical specializations as well as initiating and conducting research, and development activities for the benefit of the city and the region (www.bip.pswbip.pl).

State School of Higher Education in Biała Podlaska cooperates with the employers to adapt the educational offer to the needs of the labor market and enable students to contacts with representatives of various professional backgrounds in order to focus their future professional development, thereby ensuring safety of education. It undertakes measures to promote the region in many aspects: the organization of exhibitions, conferences, publications, the establishment of cooperation in the international arena.

PSW in Biała Podlaska continually strives for the educational offer to be attractive and for it to meet the expectations of its candidates. Professional staff conducts research, perfects education programs, foreign languages and expands vocational qualifications.

Within 13 years of its activity the PSW in Biała Podlaska ranks high in the rankings of universities. The national ranking of universities of Rzeczpospolita and Perspectives the School is listed in 3rd place among the best of its kind universities in the country. However, in a report prepared by the Rectors of Public Vocational Schools one may find m. Al., that of 36 Higher Vocational State Schools in Poland, the State School in Biała Podlaska ranks on (www.pswbip.pl):

- 1st place for the number of the offered II level study specializations (3),

- 2nd place for the number of major degree specializations (15)
- 2nd place in terms of the number of foreign students (221)
- 2nd place in terms of the number of accepted students in the first year of full-time studies (1121)
- 3rd place in terms of the number of postgraduate students (215)
- 3rd place in terms of the number of full-time students (2850)
- 6th place in terms of the number of students in total (3504).

The main strategic objective of the Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska is to create a modern university which educates highly qualified personnel for the regional economy, education and health services (Strategy for Development ... 2011).

Analysis of the structure of students at PSW in Biała Podlaska in the context of the completion of secondary school

The focus of this part of the study are those who as at 07.04.2013 have the status of the student of the Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska. From a group of students graduates of secondary schools of the county and the city of Biała Podlaska were selected. This made it possible to determine the number of students from the above-mentioned schools in the structure of the PSW in Biała Podlaska in total. The values were calculated separately for each recruitment round. Data for the analysis were obtained from the school Service System of Higher Education Schools BAZUS and personal records of students. Individuals, who at the time of data collection were on a dean's leave and people who had not submitted to the university documents regarding completion of secondary school were not included in the analysis

(2 students). This group of people is within the statistical error (0.2%).

In the first stage the information was acquired from the Dean's Office of PSW in Biała Podlaska on the number of students enrolled in the School in the periods: 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013 with a distinction of the number of foreigners. Then the number of students holding the student status as of 07.04.2013 was counted using the school Service System of Higher Education Schools BAZUS. Fluctuation of individual listeners was calculated in individual recruitment periods which allowed for obtaining the number of students who dropped out of the study in the PSW in Biała Podlaska before completing their education there. Finally, a percentage summary of the remaining number of students of the school in the analyzed recruitment periods was elaborated.

In the second stage of obtaining data for analysis, information about students leaving secondary schools in the Bielsko County and the city of Biała Podlaska was uploaded from the System BAZUS to Microsoft Office Excel 2007. Then the obtained database of students was filtered in terms of place of graduation and name of the school. This allowed the isolation of the number of students from various secondary schools and profiled secondary schools and technical schools in the recruitment periods of 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013.

Based on data contained in the Higher Education Service System BAZUS and statistical reports from the Dean's Office of PSW in Biała Podlaska a statement of the number of students starting school for the first year of study (bachelor, engineering) in stationary mode was prepared. Enrollments of students in the years 2010/2011, 2011/2012 and 2012/2013 were analyzed. In addition, the level of fluctuations of students on the day 07/04/2013 was demonstrated. The data obtained is presented in Table 5

The number of students opting for studies in the Pope John Paul II PSW in Biała Podlaska increases

Table 5. Students of stationary first-degree studies at PSW in Biała Podlaska in 2010-2013

Specification		Recruitment in the years			total
		2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Number of first year students (A)		908 ¹	967 ²	1040 ³	2915 ⁴
The number of students on the day of 07/04/2013 (B)		573	692	792	2057
fluctuation of students (A-B)	number of students	335	275	248	858
	number of students in%	36,9	28,4	23,8	29,4
	the average level of fluctuation for one year in the cycle of education in%	12,3	14,2	23,8	9,8
The remaining number of students recruited in%		63,1	71,6	76,2	70,6

¹ including 76 foreigners

² including 79 foreigners

³ including 114 foreigners

⁴ total of 269 foreigners

Source: own study based on data from the Service System of Higher Education Schools BAZUS of Pope John Paul II PSW in Biała Podlaska and the statistical reports of the Dean's Office at PSW in Biała Podlaska.

annually. The apparent upward trend is also seen in the number of foreign students in the school. It may be noted that during the course of studies many students give up the studies before graduation, on average, this is the case of 30.0 % of students starting school in the analyzed period of time. It should be noted, however, that the level of fluctuations of students indicates a downward trend in relation to the educational cycle. The difference within fluctuations between the intake of students in the years 2010/2011 and the recruitment of 2012/2013 was 13.1 %. This is due to the fact that within the recruitment of 2010/2011 level of fluctuations was estimated in relation to the 3 - year cycle of education, while recruitment of 2012/2013 analysis covered the first year of a 3-year cycle. The average level of fluctuations over a one year cycle of education is highest after first year - nearly 24.0% (students recruited from 2012/2013 as at 07.04.2013 onwards). Each new academic year shows an increase in the average level of fluctuation in 1 year in the cycle of education - 12.3% (in the case of recruitment of students from 2010/2011 to 07/04/2013 the day). It can

be assumed that the first year of the cycle is a period of education that actuates level of fluctuations, as on average- two times more students resign from further education than the general average for all students for one year's training cycle (about 10.0 %).

Of the 7457 graduates of secondary schools and profiled secondary schools and technical secondary schools in 2010-2012 of the Bielsko County and the city of Biała Podlaska 1,279 students study at the Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska (it should be noted that in this group there are secondary school graduates who have completed their education in institutions analyzed before 2010, the recruitment: 2010/2011 - 97 people - 16.9% of all students of this period; in recruiting 2011/2012 - 50 people - 7.2% of all students of this enrollment, the enrollment for 2012/2013 - 40 people - 5.1% of the student population of this enrollment). The school therefore meets the educational needs of 17.2% of the graduates of secondary schools analyzed in the period of time.

In Tables 6 and 7 the author summarizes the total number of students in PSW in Biała Podlaska

Table 6. Students of the Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska according to the completed secondary school in the Bielsko County

type of school	Name of the school	Recruitment in the years			total
		2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	
High schools and profiled high schools	The Sikorski High School in Międzyrzecz Podlaski	12	11	24	47
	High School at the School of Economics in Międzyrzecz Podlaski	4	5	9	18
	Secondary School for Adults in Międzyrzecz Podlaski	0	0	1	1
	Complementary High School for Adult Innovational Education in Międzyrzecz Podlaski	0	0	0	0
	Profiled High School at the School Complex of the Podlasie Units in Międzyrzecz Podlaski	3	1	5	9
	High School in Małaszewicze	15	31	23	69
	High School in the Secondary Schools in Janow Podlaski	16	18	27	61
	High School in Wisznice	3	3	8	14
	High School in Terespol	11	20	27	58
	Secondary School for Adults „Profit” in Sławatycze	0	0	0	0
Students of general education schools and profiled ones in total		64	89	124	277
Secondary technical schools	The M. Dabrowska Technical Economic School at the complex of Schools of Economics them. in Międzyrzecz Podlaski	6	5	8	19
	Technical School in complex of Schools of Podlasie Units in Międzyrzecz Podlaski	11	7	8	26
	Technical School in the complex of Secondary Schools of Agricultural Training Centre in Leśna Podlaska	8	7	6	21
	Technical School in the Wł Reymont complex of Schools in Małaszewicze	6	6	0	12
	Technical School in A. Naruszewicz complex of Schools in Janow Podlaski	3	0	4	7
Students from technical secondary schools in total		34	25	26	85
Other schools *		4	3	3	10
total		102	117	153	372

* With an unspecified type and name of the school

Source: own study based on data from the Service System of Higher Education Schools Bazus of PSW in Biała Podlaska and personal files of students.

according to the completed secondary school, respectively, in the Bielsko County and the city of Biła Podlaska in the subsequent recruitment rounds of 2010/2011, 2011/2012 and 2012/2013. When comparing the number of graduates who fulfill the educational needs at PSW in Biła Podlaska to the number of graduates of secondary schools in the county, they represent 13.2% of the total number of students (372 persons in relation to the total number of graduates of 2813). This means that one in seven secondary schools graduates from the region fulfills the educational needs of higher education in PSW in Biła Podlaska.

The fact that the number of graduates of secondary schools in Bielsko County, who opt for studies in PSW in Biła Podlaska has increased by approximately 20% in each subsequent recruitment period is quite optimistic.

The largest number of graduates within Bielsko County (Fig. 3 – quantitative approach) comes from secondary schools, such as:

- High School in Małaszewicze - 69 people (25.0% of all graduates of secondary schools of the Bielsko county)
- High School in the Complex of Schools in Janow Podlaski - 61 people (22.0% of all graduates of secondary schools of the Bielsko county)
- High School in Terespol- 58 people (21.0% of all graduates of secondary schools of the Bielsko county)

- The Sikorski High School in Międzyrzecz Podlaski - 47 people (17.0% of all graduates of secondary schools of the Bielsko county).

For the above-mentioned schools it should be recorded that there is a total systematic increase in the subsequent enrollments in the number of graduates choosing PSW in Biła Podlaska as an institution which fulfills their educational needs.

Most students of the State School of Higher Education in Biła Podlaska graduated from secondary schools in the Bielsko County - 74.5% (277 persons),

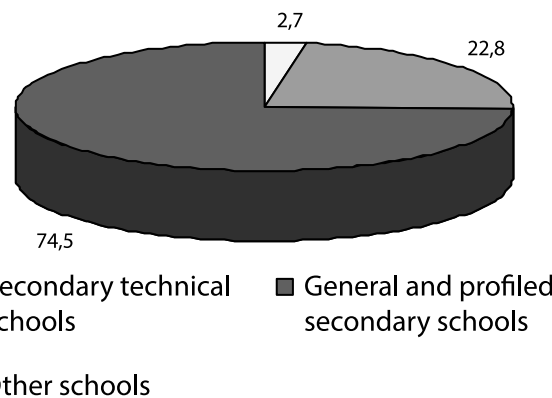
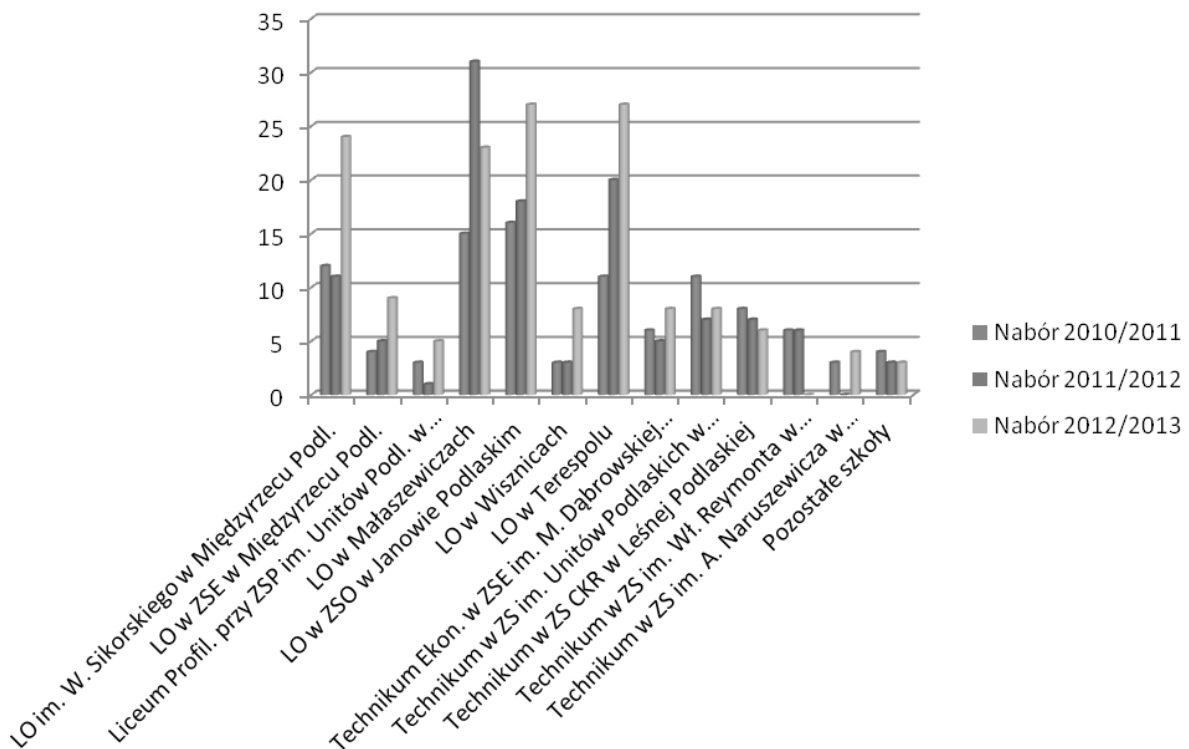

Figure 4 . Students of PSW in Biła Podlaska according to the type of secondary school in the Bielsko County (%)
Source: own study based on data from Table 6

Nabór- Enrollment

Figure 3. Number of students within enrollments of 2010/2011, 2011/2012 and 2012/2013 according to the type of completed secondary school in the Bielsko County
Source: own study based on data from Table 6

other students are graduates of technical secondary schools (85 people, which constitutes 22.8%). In the case of 10 people, the type and name of school could not be identified because of lack of data (2.7% of the total number of graduates of Bielsko County implementing the educational needs of PSW in Biała Podlaska, which is within the range of statistical error) - Figure 4

Referring, on the other hand, to the graduates of high schools in the city of Biała Podlaska, it should be emphasized that these constitute 19.5% (907

people in 4644 compared to the total number of graduates) of all college students completing upper secondary schools in the researched period.

The number of graduates of secondary schools of the city of Biała Podlaska, opting for studies in the SGP in the Biała Podlaska increased by an average of about 16.0% on each subsequent recruitment round.

Dominant number of graduates from the city of Biała Podlaska (Fig. 5 – quantitative approach) comes from three high schools:

- Technical School No. 1 in ZSZ No. 1 - 228 people

Table 7. Students of the Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska according to the completed secondary school in Biała Podlaska

type of school	Name of the school	Recruitment in the years			total
		2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	
High schools and profiled high schools	The J. I. Kraszewski High School NO. 1	16	17	25	58
	The E. Plater High School NO. 2	27	24	19	70
	The A. Mickiewicz High School NO. 3	35	53	47	135
	The S. Staszic High School NO. 4	32	43	37	112
	The Academic High School at Pope John Paul II PSW	10	15	11	36
	Catholic High School	6	3	2	11
	ZSZ Profiled High School No. 1	22	19	27	68
	ZSZ Profiled High School No.2	16	18	27	61
	ZSZ Profiled High School No. 3 *	3	1	3	7
	ZDZ High School	2	9	13	24
	Handicrafts Complementary High School for Adults	0	0	0	0
	Secondary School for Adults „LIDER”	0	0	0	0
	Secondary School for Adults „ŻAK”	0	0	0	0
	Secondary School for Adults ZDZ	10	0	6	16
	Extramural Secondary School for Adults „KURSOR”	0	0	0	0
	Complementary High School No. 1	0	1	1	2
	Complementary High School for Adults ZDZ	0	0	0	0
	Complementary High School for Adults „KRSOR”	0	0	0	0
Complementary High School for Adults „LIER”	0	0	0	0	
Complementary High School for Adults „ŻAK”	0	0	0	0	
Students of general education schools and profiled schools in total		179	203	218	600
Secondary technical schools	Supplementary Technical School for Adults no. 1	2	1	1	4
	Supplementary Technical School for Adults ZDZ	0	0	0	0
	Technical School No. 1 in ZSZ	58	80	90	228
	Technical School No. 2 in ZSZ	12	23	25	60
	Supplementary Technical Handicrafts School for Adults	0	0	0	0
	<i>The K.K. Baczyński ZDZ Technical School</i>	0	0	3	3
Students from technical secondary schools in total		72	104	119	295
Other schools **		4	4	4	12
total		255	311	341	907

* School is not included in the statistics of PUP

** Of an unspecified type and name of the school

Source: own study based on data from the Service System of Higher Education Schools Bazus of PSW Pope John Paul II School in Biała Podlaska and personal files of students

(25.1% of all graduates of secondary schools of the city of Biała Podlaska),

- The A. Mickiewicz High School No. 3 - 135 people (14.9% of all graduates of secondary schools of the city of Biała Podlaska),
- The S. Staszic High School No. 4 - 112 people (12.3% of all graduates of secondary schools of the city of Biała Podlaska).

It should be noted that in general an increase in the number of graduates of secondary schools of the city of Biała Podlaska is recorded (both with respect to the upper general secondary education and secondary technical schools) in the subsequent recruitment processes of PSW in Biała Podlaska.

Most students of the Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska graduated from secondary schools and profiled secondary schools in Biała Podlaska - 66.2% (600 persons), other students are graduates of technical secondary schools (295 people, which is 32.5%). In the case of 12 people the type and name of school could not be identified because of lack of data (1.3% of the total number of graduates from the city of Biała Podlaska, which is within the range of statistical error). Graphical data rates posted in Figure 6

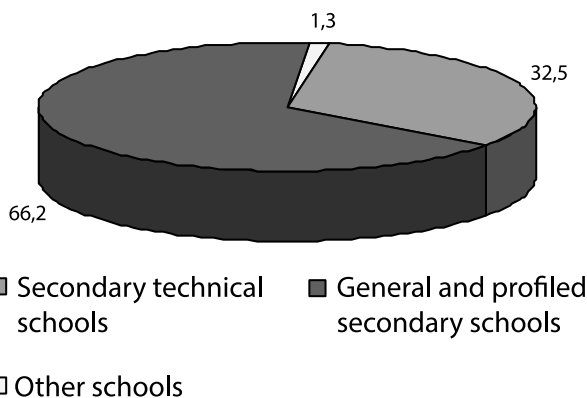

Figure 6. Students of PSW in Biała Podlaska according to the type of secondary school in Biała Podlaska (%)
Source: own study based on data from Table 7

Graphical comparison of the number of graduates from the Bielsko county and the city of Biała Podlaska and their share in the total number of PSW students in Biała Podlaska, which is a comprehensive presentation of the whole set of quantitative data presented in Table 8

Summary and conclusions

As far as the total number of college students who have completed upper secondary schools in

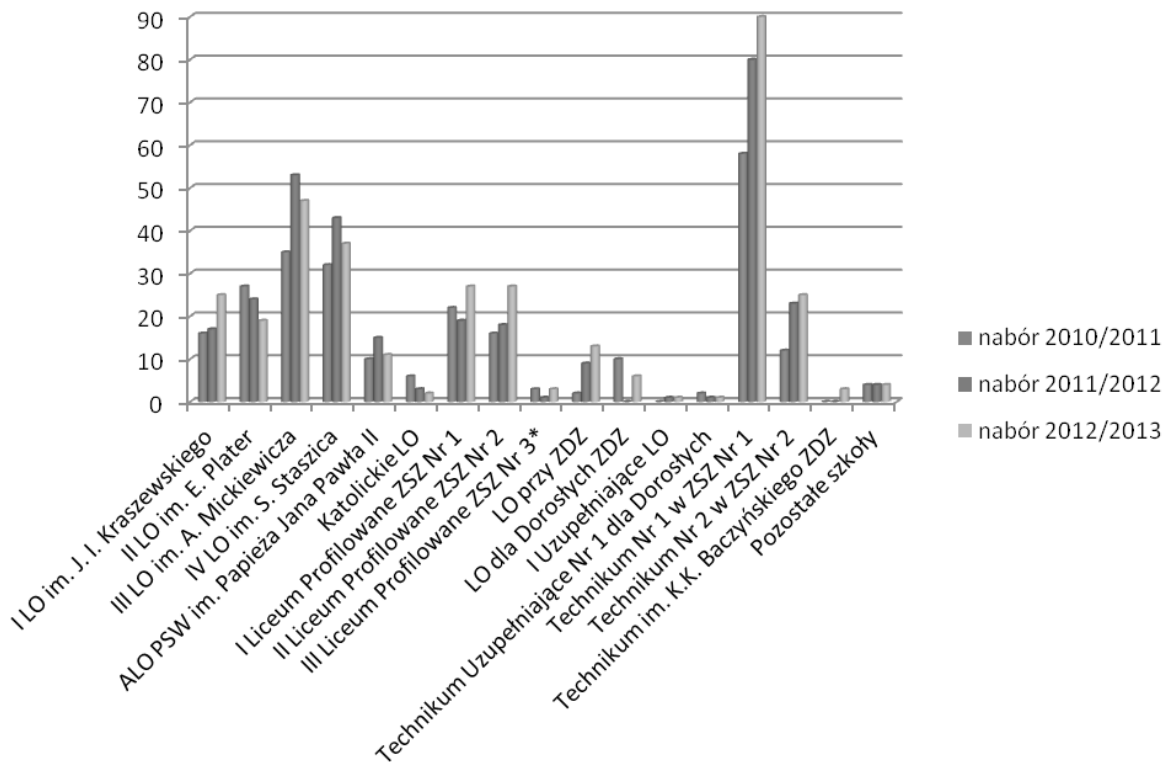

Figure 5 Number of students from the enrollment of 2010/2011, 2011/2012 and 2012/2013 according to the type of completed secondary school in Biała Podlaska
Source: own study based on data from Table 7

Table 8. Summary of the number of graduates of secondary schools of the Bielsko county and the city of Biąła Podlaska in the context of the participation of these graduate students in the structure of Pope John Paul II State School of Higher Education in Biąła Podlaska.

		Graduates in 2010-2012		total	PSW Students in 2010/11-2012/13 enrollments			total
		High Schools and Profled schools	Secondary Technical schools		High Schools and Profled schools	Secondary Technical schools	Other	
Bielsko County	Number of students	1889	924	2813	277	85	10	372
	%	67,2	32,8	100	74,5	22,8	2,7	100
City of Biąła Podlaska	Number of students	3420	1224	4644	600	295	12	907
	%	73,6	26,4	100	66,2	32,5	1,3	100
total	Number of students	5309	2148	7457	877	380	22	1279
	%	71,2	28,8	100	68,6	29,7	1,7	100

Source: own study based on tables 1-4, 6-7

the Bielsko County and the city of Biąła Podlaska (1279 students) is concerned, it should be noted that graduates of the Bielsko county represent 29.1% (372 persons) in this group, while graduates from the city of Biąła Podlaska - 70,9 % (907 persons). It can therefore be assumed that within the group of students of PSW in Biąła Podlaska who are graduates of high schools from the analyzed territorial areas there are twice as many graduates who completed secondary schools in the city of Biąła Podlaska compared with the Bielsko County.

Percentage of the number of graduates who meet the educational needs of PSW in Biąła Podlaska to the number of graduates of secondary schools in the Bielsko County - is 13.2 %, while in Biąła Podlaska - 19.5%. This signifies that one in seven secondary school graduates within this region and one in five secondary school graduates from the city of Biąła Podlaska fulfill their educational needs at the university level in PSW in Biąła Podlaska - Table 9

Table 9 Graduates of secondary schools in the group of students of Pope John II PSW in Biąła Podlaska in the period 2010-2012 (in%)

Specification	share in%
Bielsko County	13,2 (372 of 2813)
City of Biąła Podlaska	19,5 (907 of 4644)
Average	16,4

Source: own elaboration based on Table 8

It can be assumed that Pope John Paul II State School of Higher Education in Biąła Podlaska is an important element of the local system of educational security, catering for the educational needs of the university level degree in stationary mode in the

Bielsko county and city of Biąła Podlaska - on average 16.4% of the graduates of secondary schools from the analyzed schools study at the PSW.

Key secondary schools of the Bielsko county and the city of Biąła Podlaska, students of which were the highest number of students accepted by PSW were as follows: High School in Małaszewicze, High School at the Secondary Schools Complex in Janow Podlaski, High School in Terespol, The W.Sikorski High School in Międzyrzecz Podlaski, ZSZ Technical School No. 1 in Biąła Podlaska, The A. Mickiewicz High School No. 3 in Biąła Podlaska and The S.Staszic High School in Biąła Podlaska.

It is worth noting that the leader among these secondary schools is ZSZ Technical School No. 1 in Biąła Podlaska, with the number of 228 graduates who took up studies in PSW in Biąła Podlaska in the years 2010-2012.

While identifying the precise number of students of PSW in Biąła Podlaska authors encountered difficulties arising from:

- Lack of data on completed secondary school in application documents submitted by the candidates (print outs from the system of IRK - Internet Registration of Candidates);
- The absence of a certificate of completion of secondary school students in personal files (not allowing to verify the information on the type of completed secondary school and year of graduation);
- Incomplete database of students of PSW in Biąła Podlaska in the internal school's Service System of Higher Education Schools Bazus.

Having analyzed the obtained quantitative and qualitative data, and based on the conclusions of the analysis it can be pointed out that there are impor-

tant demands related to:

- introducing mandatory fields on the application forms for IRK studies, so that without filling them out the candidate can not print the application; these may have a drop-down list format (directory of schools to choose from) – the mandatory fields should include as follows: name of the secondary school, type of school, year of graduation, completed high school name, year of graduation;
- including in the personal files of students photocopies of secondary school leaving certificates, which will facilitate the monitoring of the candidate's profile, for whom PSW in Biała Podlaska is a place which fulfills educational needs;
- verification of a given secondary school indicated by the candidate in IRK with a presented copy of the certificate of completion of secondary school, in order to eliminate errors appearing in the recruitment process;
- conducting ongoing statistics of graduates of secondary schools, and the identification of number of these graduates in the structure of PSW students in Biała Podlaska;
- undertake promotional activities of universities are compatible with the conclusions obtained.

Considerations discussed in the hereby study refer to the wider concept of security, with a focus on education. In the subject category they cover the State School of Higher Education in Biała Podlaska, graduates of secondary schools and those graduates who became students of the School. Meeting their educational aspirations bears an existential dimension, because it concerns such important needs as identity, peace, development, and independence. Similar perception of security is presented by J. Hare (Hare 2011) in his paper. Therefore, we should pay attention to the duality of perspectives of educational safety. The first perspective refers to the school of higher education, where educational security can be adopted as the ability, among others of implementing statutory measures, providing jobs, or the existence of this entity. On the other hand, the second perspective concerns the candidate for studies, for whom the educational safety is reflected in the possibility of personal, academic and consequently professional development. The issues

included in the article allow for ensuring the educational safety in both perspectives.

It is significant that many authors draw attention to the fact that treating security only in terms of opposing political and military threats is insufficient (Kubiak 2012). One may even say that we should move to a higher level of integration with the system using not only national military but also civilian resources (Goat, 2010), the attempt of which is among others made in this study.

References:

1. Cieślarczyk M. (2009), *Teoretyczne i metodologiczne podstawy badania problemów bezpieczeństwa i obronności państwa*. Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, Siedlce.
2. Koziej S. (2010), *Obronność Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1989-2009*. Warszawa, www.koziej.pl (30.06.2013).
3. Kubiak M. (2012), *Kulturowe uwarunkowania obronności państwa. Rozprawa naukowa nr 116*. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce.
4. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska w roku 2010 – część II raportu rocznego (2011). PUP, Biała Podlaska.
5. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska w roku 2011 – część II raportu rocznego (2012). PUP, Biała Podlaska.
6. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska w roku 2012 – część II raportu rocznego (2013). PUP, Biała Podlaska.
7. Strategia Rozwoju Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej na lata 2011-2018.
8. Zając J. (2011), *Bezpieczeństwo – aspekty terminologiczne*, W: *Współczesny wymiar bezpieczeństwa. Między teorią a praktyką*, Pawłowski J (red.), Stowarzyszenie Ruch Wspólnot Obronnych, Warszawa.

Strony internetowe

9. www.bip.pswbp.pl (30.06.2013)
10. www.pswbp.pl (30.06.2013)